

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. január 22.

17. szám.

A legelőjavítás fásítással.*

A legelők jelentékeny részének csekély hozama részben a talaj szegénységéből ered, a melyet trágyázással nincsen módunkban megjavítani, részben pedig onnan, hogy a nap heve s a szél hatása kiszáritja a talajt, a növényzet tehát a szükséges nedvesség hiányában elsorvad. Minthogy pedig a gyomok és silány növények a talajnedvesség iránt is kevésbé igényesek, lassanként ezek foglalják el a jó fünek helyét.

Ezen bajokon sok esetben kétségtelenül legbiztosabban az öntözés segíthetne. Az öntözésnek a legelőkön való kiterjedtebb alkalmazását azonban egyrészt a berendezés tetemes költségei, másrészt dombos, hegyes tájakon a terepviszonyok sem engedik.

A legelők említett hiányainak orvoslására tehát más olyan módot és eszközt kell keresni, a mely a fenforgó viszonyok mellett könnyebben kivihető. Ezt az eszközt az élőfa szolgáltatja, a mely a legelőn — ennek rendeltetését tartva folyton szem előtt — célszerű alkalmazással áldást hozó lehet.

Az élőfának kedvező hatása az alatta levő területre kétféle irányban érvényesülhet: nevezetesen évenként lehulló levelei a talaj humuszát gyarapítják s ez által fizikai tulajdonságát, legyen az kötött vagy laza, előnyösen befolyásolják s általa annak termőképessége is növekedik,

másodszor a fák lombozata a nap sugarait és a szeleket felfogva, ezek szárító hatása ellen a talajt és a növényzetet védi, a csapadék gyors elpárolgását gátolja.

A fák árnyalása azonban káros is lehet, a mennyiben az éltető napot, a világosságot távol tartja, minek következtében a fényt kereső táplálébb füvek mind kivesznek és helyüket silány takarmányt adó füvek foglalják el.

A fák neme, kora és sűrűsége szerint az előnyök és hátrányok különbözőképpen érvényesülnek; minél kedvezőbb a fák állása talajjavítás szempontjából, annál kedvezőtlenebb a gyepterület minőségére.

Azon törekvések folytán, a melynek célja a legelőt a fa tulajdonságainak felhasználása révén jövedelmezőbbé tenni, az idők folyamán különböző alakok jöttek létre, ezek a fásított legelő, a legelő-erdő és a ligetes legelő.

1. Fásított legelők az olyan fával gyéren és egyenletesen beültetett, de nem erdészeti elvek szerint kezelt területek, a melyeken a fásításnak főcélja a legeltetésnek minél kisebb mérvű korlátozása mellett a nap heve és a szél szárító hatása ellen a talajt és füveget védelmezni; a fák talajjavító hatása ellenben kevés figyelemben részesül és a fahasználat csak mellékes szempontot képez.

A fásított legelőalak ma már különösen uradalmakban nem ritkán található, főleg gyénebb és szárazságra hajló talajon. A legelő fá-

* Károly Rezső gazdasági akadémiai tanár „Rét és legelőmívelés” című most má s o d i k kiadásban megjelent munkájából.

sításához legalkalmasabbak azok a fánemek, amelyek gyorsan növekednek, gyér lombozattal bírnak s e mellett lehetőleg értékes faanyagot szolgáltatnak. Mint ilyen fánemek leginkább ajánlhatók az akác, dió, gesztenye, kőris és vörös fenyő.

A legeltetésnek minél előbb és minél nagyobb térre való kiterjesztése érdekében a fásított terület csak rövid ideig, a fák megerősödésére okvetlenül szükséges ideig, tartandók legeltetési tilalom alatt. Ennek érdekében a legelőre csemetekertekben nevelt 4—6 éves suhángok ültetendők ki, amelyek 2—3 évi utótilalom mellett már oly nagyra nőhetnek, hogy a legelő állat bennük kárt nem tehet. Az ültető távolságot akkorára kell megszabni, hogy holdanként mintegy 300 darabnál több ne kerüljön úgy, hogy kiritkítva se maradjon több 100—150 darabnál, a mi 8 méter sor- és 6 méter növény-távolságnak felel meg; sok esetben már a fák kiültetése ezen távolságra történik.

2. Legelőerdők legeltetésre szánt olyan területek, amelyek ritkábban vagy sűrűbben, de mindig egész terjedelmükben egyenletesen elosztott fák borítanak azzal a rendeltetéssel, hogy általuk a talaj termőképessége fokoztassék illetőleg fentartassék, s e célból erdőgazdasági alapon kezeltenek.

A fák hatása a talaj védelmezése, termőképességének fenntartása és fokozása tekintetében a következő: a fák a koronájukkal és a

talajt átszövő gyökérzetükkel a záporoknak, lerohanó viznek és szélnek gátat vetve, a vízmosások keletkezését, a feltalaj lemosását, elhordását megakadályozzák; javítólag hatnak az által, hogy a hőviszonyok szabályozásával az elmállást előmozdítják, a fákról lehulló levelek pedig a talaj humusztartalmát növelik. Javítólag hat azonban a legelő erdőnél a tilalmi időben a pihentetés is, a mely alatt az elmállásból származott termékek raktározatnak. A fű megtartásában s védelmében a fák a következőleg működnek közre: 1. A bőséges tavaszi esők és nyári záporosók a fű gyökereit nem moshatják ki, a lassabban lehulló víz jobban a talajba szivároghat. 2. Száraz tavaszon a téli nedvesség nem párolog el oly könnyen s a fű hosszabb ideig képes táplálkozni; nyáron a talaj a fák alatt nem repedezik meg s nem sülhet ki a fű gyökere. 3. Ősszel később fagy meg a föld s a fű nem szárad el. Mindezek a körülmények egyuttal elő is mozdítják a fűnövekedést.

Legelő-erdő létesítésére következő okok szolgálhatnak, ugymint: 1. Ha a meglevő legelő-terület annyira sovány vagy elszegényedett, hogy termő erejének visszapótlásáról s fentartásáról gondoskodni kell, nehogy a kiszarolt legelő hasznavehetetlen kopár területté váljék. 2. A gazdaság az állattenyésztéshez szükséges elegendő legelőterülettel nem rendelkezik s a hiányt rendszeresen kezelt erdejében legeltetéssel sem pótolhatja. 3. Ha a gazdaságnak van ugyan lege-

A sivatag-király.

Irta: Donászy Ferenc.

A lapályon még a reggel ködös párája ült és a fekete, óriás állatok összenőtt szarvakkal fegyverezett hatalmas homlokukkal, vad tekintetükkel még egyszer oly nagyoknak és félelmeseknek látszottak a reggel mindinkább ritkuló párázatában.

Egyszerre azonban, mint a közelgő zivatar dübörgése, mennydörgött végig a tájon egy hatalmas dörrenés s majd mintha maga a földgyomor kezdene tompán morogni, dübörögni, erősbült folyton a moraj, mire az erdő szélében-hosszában egyszerre megelevenült s minden fa, minden bokor ingott, hemzsegett a megriadt szárnyasoktól és a nyugtalanul menekülő kisebb-nagyobb fajta állatoktól.

Egész antilop- és zebranyájuk rohantak, menekültek széleseben tova a lapályon s egy perc alatt eltűntek a messzeség kéklő homályában. Egy menekülő zsiráfcsapat pedig egész sereg gyöngytyuk- és fogolycsapatot riasztott fel az erdőszélről, melynek fain egy csapat majom jelent meg és vad ijedtséggel, sivitó, gurgulázó torokhangok között ugráltak fáról-fára, hogy elrejtőzhessenek a lombzat sűrűsége közé.

Csak a legelésző bivalyok nem mutattak semmi félelmet. Lomhán az erdőszél felé fordulva, néztek, a honnan egy pompás fekete antilop szökkent ki és mintha szárnyai lennének, repülve száguldott végig a sikon.

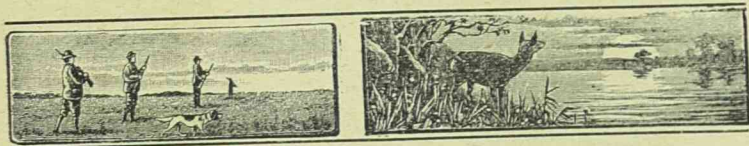
Pár pillanat múlva azonban, mint a mennydörgés felcsattanó ropogása, harsantak fel azok az iszonyu bődülések, melyek a vadászó oroszánt jelzik és mintha az egész erdő össze akarna omlani, olyan recsegés, ropogás között törte elő magát egy óriási himoroszlán hat társától követve...

A lapályra érve pár pillanatig ide-oda szökellett és bozonts fejét alászegve, szimatolt, azután iszonyu hő-

lője, de erdő hiányában a szükséges fát drágán kell beszerezni, mit elkerülhet, ha a legelő silányabb részét befásítja, s mint legelő-erdőt rendszeresen kezeli.

Legelő-erdő nemcsak legelőn létesíthető, hanem erdőből is átalakítható, utóbbi esetben sokkal ritkább. Legelő-erdőnek olyan gyep-területek valók, a melynek talaja nem feltétlen erdőtalaj, de termőképessége oly csekély, hogy kellő táplálékot az állatnak nem nyújt. A legelő-erdők létesítése főleg a síksági és domboldali legelőkön megokolt.

SPORT.

Január a vadászatban.

Letűnt a fogly vadászat e hó elsejével, az igaz vadász most arra gondol, hogy a vadászat e legkedvesebb és leghálásabb vadját istápolja, gondoza. A foglyoknak egyik legnagyobb ellensége a hó, de ez sem egymagában, hanem ha a kapzsi ember szánkóra ülhet, ha így keresheti az összesereglett, fázó, éhező kis állatokat, a kiméletet nem ismerő puskás (nem vadász, mert az ilyen nem mondható vadásznak, bizony az ilyen ragadozó fenevad.) szegény foglyocskákat éppen úgy kipusztítja, akár a hozzá, a pecsenyevadászhoz hasonló héja. Örömmel vehetjük most, a szezon zártakor tudomásul, hogy decemberben nem lehetett szánkóról foglyászni s így sok kapzsi puskás bánatára, de az igaz

düléssel, ölesek szökve, rohant tova a megtalált nyomon, hat társa pedig bődülve rohant utána, bojtos farkukkal a levegőt korbácsolva.

Az antilop már messze járt, de az oroszlanok széleseben szökeltek utána és ha egyik-másik kitér a sorból, a bozontos vezér haragos ordítással dörrent rá és hüvelykujj hosszú fogait rávicsoritva, hörrenté vissza a sorba.

A fekete antilop pedig — ez a leggyorsabb antilopfaj — minden erejét összeszedve, széleseben repült előre és nagy térelőnyt is nyert üldözői felett; azonban midőn egy kiálló meredélyről az útjába eső patakot átszökte, a part tulsó része leomlott alatta és a vízbe hemperedett.

Kigázolva a mélyből, lihegve, reszketve álldogált a partszél sekélyes medrében, mohó tekintetével a környék és szabadulás után kémlelve, de a felharsanó bődülésekre egyetlen szökéssel a parton termett és a lejtőn végigrohanva, egy kiszáradt patakágyban kaptatott tovább.

vadászok öröme, gyönyörűségére a foglyokban kár nem esett.

Most kell résen lennie mindazoknak, a kik foglyait szeretik és a kik előrelátók akarnak lenni, hogy a kemény tél ki ne pusztítsa a foglyokat. Etetőket kell csinálni, legyen az az etető bármilyen egyszerű is, ha mindjárt kukoricaszár vagy rőzsekötegekből van is készítve. Csak az lebegjen szemünk előtt, hogy az oly sok gyönyörűséget szerző kedves madarakon könyörüljünk; adjunk nekik menedéket a ragadozók elől és adjunk egy kis ennivalót, hogy megmentjük őket az éhhaláltól. Milyen sokszorosan visszafizetik ők fáradságunkat — augusztusban!

A fácánosokra is vigyázni kell. Most már a fácánok beszorulnak az etetőkre, a lágy decemberi hónapban még sok helyen szanaszét voltak, de ha a hó eltakar mindent, akkor az etetőket tömegesen fogják megkeresni. A fagyos téli holdvilágos éjszeleken a személyzet nagyon résen legyen, nehogy a felgallyazott fácánokat a kétlábu ragadozók lepuffogtassák, mert ezek az igazi veszedelmei a fácánosoknak. Vannak ugyan állítólagos tenyésztők, a kik fogadott tolvajpuskásokkal lövetik a felgallyazott fácánokat, mert így szerintök kevesebb költséggel több tyukot lehet löni, de az ilyenfajta állítólagos tenyésztőket világért se kövesse senki, mert vége lesz hamarosan a tenyésztésnek!

A nyul vadászat még csak e hó végeig tart, de már e hó közepén egész bátran be lehet szüntetni. Ha az idő csak kissé is meglágyul, már láthatjuk a szerelmes nyul urakat, a mint öten-hatan is szaladgálnak egy-egy nőstényke után és nagyon is gyakran a határba kergetik a szegény nőstény nyulat. Nagyon helyénvaló dolog, hogy még januárban ugynevezett ráhajításokat csináljunk, mert ez az egy módja van a vadászatnak, hogy az előretörő kan nyulakat kipusztítsuk, mi által a jövő szaporulatnak teszünk szolgálatot.

A bivalyok akkor is, midőn az oroszlanok az erdőből kitértek, mint valami fekete szobrok, olyan mozdulatlanul álltak, csak szarvaikat szegezték előre és néztek mereven a közöttük átrohanó oroszlanokra, mint a kik támadni ugyan nem akarnak, de a támadást elfogadni készek és egy vonalnyira sem tértek ki a támadó csapat útjából.

A patakig széleseben rohant a futó gim nyomán a vén vezér, ott azonban, a hol az a vízbe zuhant, tétozva fel-alá futkosott; bosszusan rázta, berzengette sörényét és haragosan ordított, midőn hiába szimatolt, szaglálódott a földön és a levegőben. Egyszerre azonban diadalmas bődüléssel szökte át a patakot és az omlásnál újra rátalálva a gim nyomára, a kiszáradt patakágyba loholt, nagyokat hördülve előre.

A fekete antilop gyorsasága azonban lassanként hanyatlott, mert lapockáját az esés közben megzúzta s noha kétségbeejtő erőfeszítéseket tett, az oroszlanok mindinkább közeledtek, mintha az ő gyorsaságuk meg a zsákmány lankadásával folyton növekednék.

Ez évben a földmivelésügyi miniszterium, tekintettel a szűk takarmányviszonyokra, a fővadlövést kivételesen hosszú időre és sokfelé engedte meg, a bikalövési engedély azonban a legtöbb helyen csak december végéig volt megengedve. Mig januárban tehenekre tart az engedély. A hol sok a tehén, igen helyes dolog, ha azokat megtizedelik, mert a satnyulás megakadályozásának ugyyszólván ez az egyedüli módja. Ugy a fővadat, mint az őzeket ott, a hol tenyésztéssel foglalkoznak, etetni kell, mert mindkét vadnem sokat szenved az éhségtől, ha pedig rosszul telnek, az első sorban is az agancsképződés terhére történik. A ragadozók irtása, pusztítása az erős tél beálltával könnyebben történik, mint máskor. Ezeknek pusztítása legyen a vadásznak főtevése.

Most szorul a kisvad a vadász védelmére; ha most, a mig a szigorú tél tart, gondját tudjuk viselni vadjainknak, ha jól tudjuk kiteleltetni, ha megtudjuk védeni őket sok ellenségük pusztításától, úgy már előre bizalommal nézhetünk a jövő év elé. A fáradságot, a kevés költséget, a mi ezzel a teendővel van összekötve, a jövő szaporulat busásan kifizeti. A vadász legnehezebb feladata, hogy szeretett vadját gondoza és óvja akkor is, sőt leginkább akkor, a mikor a vad rászorul!

F. J.

Az Évkönyv

nyomása immár befejezéshez közeledik s már csak a név- és címjegyzék van hátra. Elkészültével azonnal fűzés alá kerül s így azt jövő február hó közepe táján a megrendelők kézhez fogják kapni. A gyorsabb elkészülést sok mindenféle körülmény hátráltatta, melyek közt

Az elől rohanó him óriási nagy, vén állat volt, bozontos fekete sörénnyel, mely a düh és vérszomjtól berzengve, mint egy túskeerdő ingott az iszonyu fő körül s repülő, bojtos farka, mint egy kigyó kanyargott, repült a levegőben, tátott torkából pedig, melyben egy emberfej úgy elért volna, akárcsak egy dió, vérvörös, borostás nyelve fityegett ki a hüvelyknagyságú, hófehér fogak közül.

A végsőig hajszolt fekete gim egyszerre félre-csapott és egy közeli sziklapadra akart felkapaszkodni, de az omlatag paladarabok minduntalan kisiklottak hegyes patái alól.

Minél jobban szoritották, annál fejvesztettebb, annál botlósabb lett. Szemei szinte világítottak a rémülettől, minden botlásnál riadt, kétségbeesett oldalrugásokat tett s hangosan zihálva hörgött és mekegett és még két-harmadáig sem juthatott a meredek magaslatnak, midőn egy aláomló paladarab leverte a lábáról. Hiába erőlködött, nem tudott többé lábra állni, hanem megtört szemekkel, panaszos mekegással vergődött, hánykolódott a görgedező kődarabok között...

legjobban esett latba a kezdeményezés nehézsége, azok nagy része ugyanis, a kik részére az Évkönyv kiadását elhatároztuk, kétségeskedéssel fogadta a dolgot, mint a hogy fogadni szoktunk minden ismeretlent. Meg vagyunk azonban arról győződve, hogy a következő évfolyamok a közönbösség jegének megtörése után megfogják változtatni véleményüket s elfogják ismerni, hogy az Évkönyv olyan alkotás, melyre az erdészeti és vadászati altiszteknek nagy szükségük van s a melynek nem csak ideig-óráig, hanem állandóan, egész életükön át hasznát vehetik s potom pénzen valóságos kincsnek jutnak a birtokába. Mindenesetre nagy megelégedésünkre szolgál, hogy az eddigi megrendelések a kiadással járó tetemes költségeinket jórészen fedezik s reméljük, hogy az ezentul még érkező megrendelések, a melyeket lehetőleg még a szétküldés előtt kérünk, fáradozásunkat is némileg megfogják jutalmazni. Ujabb megrendelőink a következők:

- 535. Imre József, Szabéd.
- 536. Ptacek Rezső, Hornyap.
- 537. Kerekes István, Vadászerdő.
- 538. Turó István, Mocsolyás.
- 539. Tortenbacher Károly, Urkut.
- 540. Komora József, Likér.
- 541. Flóra Károly, Belényes.

A NAGYVILÁGBÓL.

Mire lapunk mai számát tisztelt olvasóink kezükhöz kapják, javában fognak már folyni országszerte a képviselő választások, hivatva arra, hogy az ország népe ítélkezzék a fölött, hogy a pártok melyikének ad igazat. Ez a választás mindenesetre nagy jelentőségű hazánkra s ezért óhajtható, hogy minden egyes

Az oroszok öles szökésekkel rohantak fölfelé s lábaik alól egész palagörgetegek omlottak a mélybe. Bődülésük rettentő mélyen és megrázóan hangzott, midőn a vezér egyetlen háromöles szökéssel a vergődő antilopon termett és pár pillanatig egész rettentő magasságában és fenségében állott felette, azután talpának egyetlen csapásával úgy végighasította a gim vékonyait, hogy belei gőzölögve fordultak ki és társait haragos bödülésével visszarezzentve, nagy darabokban kezdte tépni, szagatni a közösen elejtett prédát, a többieknek pedig csak a feljük rugott darabokkal kellett megelégedniök...

(Folytatás és vége.)

† **Megtartotta.** Bácsi: Te mindig ilyen csendes szoktál lenni, kis ember?

A kis Jani: Dehogy! Hanem a mama most egy hatost ígért, ha a bácsi kopasz fejről s az orrán levő szemölcsről nem beszélek.

választópolgár minden melléktekintetet tegyen félre és csak saját szíve sugallatát és meggyőződését követve lépjen a szavazatszedő bizottság elé. A legtöbb választást mindjárt az első napra, tehát január huszonhatodikára tűzték ki a vármegyei központi választmányok. Legnagyobb várakozással tekint az egész ország a székesfőváros belvárosi választókerülete felé, a melyben a két ellentétes áramlat vezérférfiai: gróf Tisza István miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula állanak szemközt egymással. Mindegyikük zászlójához a választók nagy tömege szegődött s így heves küzdelemre van kilátás néhai jó Deák Ferenc volt választókerületében.

Az orosz-japán harcterről most kevés hír érkezik. Port-Arthurt a japánok már teljesen birtokukba vették s a kapitulált őrséget onnan kitelepítették. A mandzsuri harctéren még mindig csak apróbb csatározások folynak. A legközelebb mult napokban egy kozák különítménynek sikerült a japán hadsereg háta mögé kerülni s ez nagy pusztítást tett a japánok vasutján. Most mind a két hadviselő fél seregei megerősítésén fáradozik, hogy a döntő csatában a győzelmet magának biztosítsa. Oroszországban lázas sietséggel mozgósítják a harmadik hadsereget és készítik utra a hajórajt s így a tavasz a távol keleten nyilván vérvirágokat fog teremni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A szóokról.

Ha sózót vagy nyalatót akarunk készíteni, úgy leggyakrabban annak főalkatrészével t. i. az alkalmas agyaggal gyűl meg a bajunk, mert ilyent nem lehet mindenütt találni. Csakis zsiros, nedves, teljesen homok- és kavicsmentes agyagot szabad a nyalatókhöz használni. Sőt abban az esetben, ha az agyag rothadásnak induló szerves anyagokat is tartalmaz — legyenek azok bármily csekély mennyiségben jelen — úgy az teljesen hasznavehetetlen. A nyalatókhöz kiválasztott agyagnak különben legrosszabb tulajdonsága, ha homoktartalmu. A homok a vadnak valószínűleg fogrontó hatásánál fogva kellemetlen és nyilván ez okból kerüli az ilyent. A homoktartalmu agyagot semmiféle szitával sem lehet a homoktól megszabadítani, minélfogva, ha csak ilyen agyag áll rendelkezésünkre, úgy leghelyesebb, ha inkább lemondunk a nyalató létesítéséről, mintsem, hogy ilyen alkalmatlan agyagból készítsük.

Kiváló tápláléka a nagyvadnak a csicsóka, melyeknek minden remisben ott kell lenni. A csicsóka-remisek újabb időben nagyon felkapottak és ez indokolt is, mert előnyeiket tekintve, tényleg nem volna szabad azoknak hiányozni egyetlen területről sem, hol nagyvad, vad-disznó stb. tenyészik. Az ilyen csenderesek készítése és fentartása igen könnyű, igen egyszerű és olcsó, mert a csicsóka könnyű homokos földet szeret s éppen úgy vetendő, mint a hogy a burgonyát szokás. Ha kikelt,

ugy meg kell azt kapálni, később pedig kissé meg kell tölteni. Ezt a munkát azonban csak az első évben kell megtenni, a második évben pedig nincs vele más dolog, mint, hogy tavasszal az elszáradt mult évi hajtásokat földszint levágjuk. Ügyelni kell arra, hogy vízenyős helyre ne ültessünk csicsókát, mert ottan egyáltalán nem fog sikerülni.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A vidra.** Egy karintiai vadász beszéli el ezt a kis történetet. Vadkacsára vadászván, közvetlen a tó partja mellett úgy sebzett szárnyon egy fiatal kacsát, hogy az nagy félkört írva le a levegőben, a tó közepe táján bukott a vízbe. Onnan aztán sebes uszással igyekezett a nádasba. A vadász kutyája rögtön a vízben termett és hamarosan eltűnt a kacsá után a nádasban. Pár perc múlva a nád egy helyen újra szétnyílt s az eb eljött szájában valami sötét tárggyal. Egyszerre csak az eb mögött a vízszínen vidra tűnt föl s vad igyekezettel üldözte az ebet. A vadász nagy érdeklődéssel figyelt. Azt látja, hogy mikor már a vidra az eb farkát már majdnem elérte, hirtelen a víz alá merül s úgy támadja az ebet a víz alatt. Csak most vette észre a vadász, hogy a kutya szájában nem vadkacsa van hanem egy vidra. Ámbár az ebet a vidra a víz alatt folyton mardosta, az nem eresztette el zsákmányát, hanem kiuszott vele a partra, hova a feldühödött vidra is követte, a melyet aztán a vadász lepuffantott. A vidra szoptató volt. A dolog úgy történhetett, hogy a mint az eb a kacsá után keresgélt, a vidra fészkeire bukkant s ott fölkapván egy fiát, azzal odébb állott, mire a közelben levő vidra utána iramodott. Az ebet a vidra véresre mardosta.

* **Kutya mint tanu.** Csak annyiban érdekes az a tárgyalás, a mely Berlinben a VII. kerületi járásbírósnál a napokban lefolyt, hogy oda egy kutya is meg volt idézve mint tanu. Az esetnek az előzménye az volt, hogy egy rendőr az utcán elfogott egy gyanus külsejű embert, a ki a pályaudvar közelében egy gyönyörű kutyát vezetett pórázon. Az ember, a kit Steuer Mórinnak hívnak, azt hazudta, hogy a kutyát találta, a mint gazdátlanul futkosott az utcán, de kisült, hogy már két nappal azelőtt egy schlachtensee vendéglőstől lopta. Az ügy a járásbíróshoz került s a tárgyalásra beidézték a kutyát is, mint tanut s a tárgyalási teremben a tanuk padja mögött adtak neki helyet. A bíró elítélte Steuert s a kutyának napidíjat állapított meg, mert, mint az indokolásban kimondotta, a kutya gazdájának költségébe került, a míg a kutyát vasuton Berlinbe hozta.

* **Az emésztésről.** Euler német orvos nemrég érdekes kísérleteket végzett az irányban, hogy a különféle körülmények vannak-e befojással az emésztésre és milyenek ezek a befolyások. Hogy megfigyeléseiben minél alaposabb eredményeket érthessen el, saját magán

végezte tanulmányait. Némelyek azt állítják, hogy például a kerékpározás nagyban befolyásolja és pedig előmozdítja az emésztést, de Euler meggyőződött róla, hogy ez a feltevés nem helyes, amennyiben a legtöbb esetben az emésztési zavarokat a kerékpározás és más sport sem mozditja elő. Mások pedig azt tartják, hogy a gyomor-massage-ok kedvezően befolyásolják az emésztést, de Euler ezt is megtagadja s a masszírozásnak semmi különösebb hatást nem tulajdonít. A villamozás sem vezetett a kellő eredményre, hanem a legérdekesebb hatásának mutatkoztak a hideg és meleg borogatások. A hideg borogatások tapasztalat szerint hátrálják az emésztést, míg a meleg borogatás hatása alatt az emésztés sokkal gyorsabb. Ezt a módot az emésztés elősegítésére különben már rég időtől fogva ismerik és használják, s csakugyan ez még az egyedüli mód, amelynek az emésztésnek való előnyös hatását el lehet fogadni. A vizivásnak is van befolyása az emésztésre, amit Euler így fejez ki: Mérsékelt vizivás elősegíti, a sok víz hátráltatja az emésztést.

***Kérelem.** Az év első hónapja vége felé közeledik s még most is négyszáznál többre tehető ama tisztelt olvasóink száma, kik részben még az elmúlt évről hátralékban vannak, részben pedig a múlt év végével lejárt előfizetéseiket nem ujitották meg. Felkérjük ezeket, hogy a lapjukhoz mellékelve volt utalványlapok felhasználásával elmaradt előfizetéseiket lehetőleg még e hó folyamán, de mindenesetre február hó elejével beküldeni szíveskedjenek.*

— **József főherceg betegsége.** A hazánkban oly nagy népszerűségnek örvendő József főherceg súlyos betegen fekszik Fiumében s szorongó szívvel lessük az onnan érkező híreket. Ezek sajnos, inkább aggasztók, mintsem megnyugtatók s mindenki remegve gondol arra a csapásra, a mely megfoszt minket attól, kit annyira szeretünk s ki szeretetünket mindig hasonlóval viszonozta. Szívünk mélyéből fohászkodunk az egek Urához, hogy ettől a csapástól óvja meg hazánkat!

— **Gyilkosság tréfából.** A görög-katholikus kárácsnyi ünnepek alatt alaposan megzavarta egy gyilkosság az ünnepi hangulatot a szatmármegyei Szakállas-Dombó községben. Fekete János oroszfalusi molnárlegény ünnep másodnapján átrándult a szomszédos Szakállas-Dombó községbe. Legelső dolga az volt, hogy egy ismerősétől egy előltöltő csőzpuskát vásárolt és azt srét hiányában aprószemű kavicssal töltötte meg. Este felé Tyokosityán Vaszil jó módú gazdaember házá-

nál az ablakon kopogtatva, bebocsáttatást kért. Tyokosityán meg akarván nézni, hogy ki van az ablak előtt — kinézett. Fekete János abban a pillanatban szó nélkül rálőtt Tyokosityánra a kavicssal töltött fegyverrel, úgy, hogy az a lövéstől nyakszirtén találva rögtön meghalt. A lövés zajára az egész falu összeszaladt — s a gyilkost, a ki futásnak eredt — elfogták és erősen megkötözve átadták a csendőrségnek. A gyilkos a csendőrök előtt semmit sem akart vallani, mire azok átkísérték a nagybányai járásbíróság börtönébe. A bíróság előtt azt mondta, hogy csak valami tréfát akart csinálni, azért lőtt rá Tyokosityánra.

— **Furfangos csaló.** Madarász János jó módú nagybányai gazda a napokban éppen szilvórium-főzéssel foglalkozott, a mikor egy pénzügyőri szemlész állított be hozzá vizitálni. A „szemlész ur” felülvizsgálás címe alatt kóstolgatni kezdte a pálinkát s e hivatalos ténykedését oly ügybuzgalommal végezte, hogy a hivatalos aktus bevégeztével alaposan elázott s azután, mint a ki jól végezte dolgát eltávozott. A szőlősgazda már örvendeni kezdett, hogy kellemetlen vendégétől megszabadult. Az öröm azonban korainak bizonyult, mert a „szemlész ur” reggel felé ismét meglátogatta s ezuttal magával hozott egy terjedelmes korsót is — mintegy jeléül annak, hogy a megkóstolt italt kitünőnek találta. A gazda megtöltötte a korsót pálinkával — mire a „szemlész ur” ismét eltávozott. Madarász furcsának találta ezt a vizitációt s jelentést tett a rendőrségnek. Kiderült, hogy a „szemlész ur” nem pénzügyőr hanem bányászlegény s már napok óta sorra csalta az összes szőlősgazdákat. Jelenleg a nagybányai kir. járásbíróság börtönében várja jövő sorsát.

— **Elégett harminckétezer korona.** Újvidékről jelentik: Két héttel ezelőtt Ruma, szerérmegyei helyiségben vakmerő betörés történt. Fölleszítették a község házában a Wertheim-szekrényt, de a zajra figyelmessé lett Matics Péter hivatalszolga, s belépett a szobába éppen a pillanatban, a mikor a betörők a szekrény kifosztásával voltak elfoglalva. A gonosztevők ekkor zsákmányuk jelentős részét hátrahagyva, megszöktek. Matics a padlón egy tárcát talált, a melyben harminckétezer korona készpénz volt. Zsebre tette, azután sietett a csendőrségre, hogy jelentést tegyen a betörésről. A tettek, Zovacz Antal, Valkovics Simon és Babin György parasztok voltak, a kiket néhány nap múlva elfogott a csendőrség. Mind a három ember beismerő vallomást tett, de egyuttal kijelentették, hogy nem volt hasznuk a betörésben, mert zsákmányukat ott kellett hagyni. A hatóság erre folytatta a nyomozást, de a hiányzó pénzt sehogy sem sikerült megtalálni. Néhány nappal ezelőtt meghalt Matics hivatalszolga. A felesége bejelentette a halálesetet a hatóságnál, a szomszédok pedig ezalatt elégették azt a szalmazsákot, a melyen a beteg meghalt. A mikor az özvegy hazatért, s látta, hogy a szalmazsák ég, keservesen jajgatni kezdett, majd pedig iparkodott a szalmazsák még épen lévő részeit kikotorítani a tűzből. A szomszédok ekkor észrevették,

hogy a szalma közt néhány félig elégett bankjegy hever. A dologról jelentést tettek a csendőrségnél. Az asszonyt letartóztatták, a pénzt azonban már nem sikerült megmenteni, a harminckétezer korona a tárcával együtt elégett a tűzben.

— **A fagy áldozata.** Csákváiról írják: Kaszab János 65 éves csákvári gazda Bicskéről hazafelé tartott kocsijával, utközben elaludt és megfagyott a kocsiján. A lovak már csak a gazdájuk holttestét vitték haza portájára.

— **Harmincegyemeletes felhőkarcoló.** New-Yorkból jelentik, hogy a város legmagasabb épületét a minap vette birtokába a tulajdonos, „New-York Times” című ujság. Tegnap költözött át ugyanis a nevezett ujság eddigi bérhelyiségeiből most épült, gyönyörű palotájába. A New-York Times palotája 31 emeletes és a földtől tetejének csucsáig 476 láb magas, tehát New-York összes felhőkarcolói között a legmagasabb. A pompás épület 55 lábnyi mélyen hatol a földbe szilárd alapzatával. A szerkesztőség minap éjszaka pont éjfélkor költözött be új honába, nagy ünnepélyességgel, amit az épület csucsáról nagyszerű tűzijáték jelzett.

— **Negyvennyolc óráig a föld alatt.** Belgrádban most egy huszonegy éves ifju Milutinovics Milán a nap hőse, a kit látni akar mindenki. A fiatalember a minap kiszáradt kutját ásta és midőn a föld mélyén dolgozott, a kut falazata rászakadt és eltemette. A házbeliék sokáig keresték s mert a kutba tekintvén, ott nem látták, azt hitték, hogy valahova eltávozott. Hosszas elmaradása azonban mégis gyanút keltett és így a kutba kezdték keresni. Hosszas ásás után rá is találtak Milutinovicsra, a ki már negyvennyolc óráig volt élve eltemetve; fölötte háromezer téglá feküdt. Mikor a kutból kiemelték hamarosan magához tért, azonban később rosszul lett és a kórházba kellett szállítani. Most csodálatára járnak, mintha a sirből került volna elő.

— **Megfagyott menyasszony.** A zemplénmegyei Hosztovicáról a minap elindult egy odavaló fiatal leány az édesapjával a szomszédos község jegyzőjéhez, hogy házassága dolgát rendbe hozza. A nagy hidegben az apa és menyasszony-leánya nem bírták útjukat folytatni s az út szélén összeroskadtak. Az arra járó fazekasok vitték be őket a közeli faluba, a hol az apát életre hozták, de a leány meghalt.

— **Véres kártyajáték.** Véres következményekkel járó kártyajáték folyt le Medgyes-Ottlaka pusztán. Rác Simon és Madarász Flóra békésen kártyáztak egyideig a korcsmában, később azonban valami fölött erősen összekülönböztek, a mi annyira elmérgesedett, hogy Madarász erősen főbeütötte Rácot a mire az magánkívül futott haza forgópisztolyáért. Visszajövet Madarász még ott volt a vendéglőben, ezt látva Rác, közvetlen közelből rálőtt s a combját erősen megsértette. A járási orvos rögtön kezelés alá vette a sebesültet, azonban a golyót nem bírta altávolítani s így állapota igen veszélyes. A merénylőt a csendőrség elfogta.

— **Puska az asszony kezében.** Bura Jakab kisgréci lakost elhagyta a felesége, mert rosszul bánt vele. A férj a minap este fölkereste az asszonyt s kérelte, térjen vissza hozzá, de hiába. Bura erre be akart törni a szobába, de az asszony apjának puskájával lelőtte a férjét. A mikor az eset hírére odaérkezett a bíró és a csendőrség, a gyilkos asszony őket is lelövessel fenyegette. Végre lefegyverezték és bekísérték a szatmári ügészségre.

— **Felborult szánkó.** Turócz-Szent-Mártonból írják: Nyáry Károly gróf fiatal nejével, a kivel néhány héttel ezelőtt kelt egybe, Turócz-Szent-Mártonban szánkázott, hogy a postán 6000 koronát fölvegyen. Hazatérőben a lovak megbokrosodtak, mire a gróf és a kocsis kiugrottak, a grófné azonban nem tudott hamarosan kibontakozni a takaróból. A lovak tovaszánguldtak, de szerencsére a szán felborult és a grófné kifordult belőle. A megvadult paripák aztán egyenesen a Turócz folyónak vágattak, a melyben elmerültek. Elveszett a 6000 korona is, a melyet a fiatal grófné karmantyujában tartogatott.

— **Zárt csónakon Európából Amerikába.** Londontól táviratozzák nekünk: Brude norvég hajóskapitány egy mentőkészüléket talált föl, a mely még a legnagyobb viharban is lehetségessé teszi a menekülést a hajótörötteknek. Hogy mentőkészülékét kipróbálja, Alezundban, Norvégiában tengerre bocsátkozott vele, hogy a zárt mentőcsónakon Amerikába hajózzék. Hat hónapig volt a tengeren, a mely ez idő alatt ismételtelen rendkívül viharos volt, s most érkezett meg Gloucesterbe, Macasuset amerikai állam kikötő városába.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** A napokban nagy riadalmat okozott Nagy-Bereck beregmegyei községben egy vesztett kutya. Nem kevesebb, mint 13 embert mart meg, többeket igen veszedelmesen, míg sikerült agyonverni. A megmart emberek Budapestre érkeztek egy hatósági kíséreléssel s a Pasteur-intézetben nyertek elhelyezést. A sebesültek között van az ottani orvos fia is.

— **Szétépték a farkasok.** Déváról jelentik: Kreuz János nevű polgár feleségével hazafelé tartott a Déva és Kozolya közötti erdőn keresztül. Kreuz kissé hátramaradt s mikor felesége után sietett, az asszonyt nem találta. Többet kutatására indultak de csak véres nyomokat találtak. Valószínűnek tartják, hogy az asszonyt farkasok tépték szét.

— **Rablógyilkos asszony.** Löcséről írják, hogy tegnap vakmerő rablógyilkosság történt Krompach városában. Piovárnyik Mária, egy fegyházviselt napszármas asszony Rencsinszki Anna lakótársnőjét alvás közben meggyilkolta. Piovárnyik társnőjének néhány koronányi megtakarított vagyonára áhítozott s éjjel, midőn Piovárnyik tudta, hogy társnője mély álomba merült, oda lopódzott ágyához és egy baltával ketté hasította fejét. Kegyetlen tette végrehajtása után kirabolta áldozatát és azután megszökött.

— **Leforrázott leányka.** Kudzsir községben Darabant Gyorgye felesége mosással volt elfoglalva, mialatt 6 éves leánykája a konyhában játszadozott. Az anyjának dolga akadt a szobában, mialatt egy forró luggal telt fazekat egy széken hagyott. A kis leány játékközben magára rántotta a fazekat s a lug annyira összeforrázta, hogy majdnem egész testéről levált a bőr, minek következtében két napi rettenetes szenvedés után a leányka meghalt.

— **Szerencsétlenség a facsusztatásnál.** A Kudzsir községhez tartozó Recse nevezetű havason s napokban halálos szerencsétlenség történt. A munkások a levágott fatönkök csusztatásával voltak elfoglalva, midőn az alatt munkálkodó Iszpáz Miklósnak rémes kiáltását hallották feljebb dolgozó társai. Rögtön segítségére siettek s a földön fekvő Iszpázot és feje erősen vérzett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen embernek fejére esett egy fatönk és koponyatörést szenvedett, a minek következtében három napi szenvedés után meghalt.

— **Meggyilkolta a családját.** Lupényben f. hó 10-én véres családi dráma játszódott le Sberaczki Mihály bányamunkás házában. Sberaczki családjában már régóta viszálykodás volt a férj iszákossága miatt s felesége többször megfenyegette, hogy elhagyja, ami a napokban meg is történt. F. hó 10-én éjeletti elkeseredésében azután Sberaczki bezárkózott két kis gyermekével estefelé lakóházába s két gyermekét egymásután agyonlőtte, azután pedig borotvával átvágta ütereit és torkát. A lövések által figyelmessé lett szomszédok beakartak törni a házba, de az zárva lévén, tervük csak hosszas vesződség után sikerült. Midőn a szobába léptek, rettenetes látvány tárult eléjük: a földön feküdt a meggyilkolt két ártañlan gyermek halva, mellettük vonaglott óriási vértócsában a haldokló apa. A községi előjáróság csakhamar megjelent orvos kíséretében a helyszínén, azonban már csak a beállott halált lehetett konstatálni: segítség nem volt többé. A családi dráma áldozatait a következő napon helyezték általános részvét mellett örök nyugalomra.

— **Egy orosz katonai főpap meggyilkolása.** Pétervári táviratunk szerint Mosdokban Hurovicz 64 éves katonai főpapot, midőn istentiszteletre a templomba akart menni, törzsúrással orvul meggyilkolták. A gyilkos elmenekült és nyomát sem találják. Érdekes, hogy három évvel ezelőtt az áldozat fivérét, egy orosz ezredes is hasonlóan gyilkoltak meg, és hogy ki volt a gyilkos, még maig sem derült ki.

Szerkesztői üzenetek.

Darvas János urnak, *Bács.* A jó kívánságokat hasonló jókkal viszonzuk. Adná az Isten, hogy azok teljesedésbe menjenek! — *Szatványi Antal* urnak, *Vissóoroszi.* *Körmöczy Illés* urnak, *Csála.* A beküldötteket köszönjük s legközelebb fel is fogjuk használni. Kérünk hasonlókat a jövőben is. Bár a többi kartársak is felhagynának eddigi tétlenségükkel s szakítanának maguknak annyi időt, hogy nevezetesebb élményeiket és vadász-

kalandjaikat leírnák, akkor nem szorulnánk olyan gyakran idegen kutforrásokra.

A kiadóhivatal postája.

Imre József urnak, *Szabéd.* 2 kor. a lapra, 2 kor. az Évkönyvre beérkezett. — *Virágh Lajos* urnak, *A.-Kalotsa.* A 14-ik számot még egyszer megküldtük. A hiba talán onnan ered, hogy mi a lapot Alsó-Szinevére küldtük s Alsó-Kalotsát nem irtunk a címszalagra, mert nem tudtuk, hogy lakhelye itt van. Most a címet így kiigazítottuk. — *Ptacek Rezső* urnak, *Hornya-pusztá.* Mult évről semmiféle hátraléka nem volt. A hirdetési díjat töröltük. Új hívek gyűjtésére vonatkozó ígétét köszönettel vettük s várjuk annak beváltását. Szíveskedjék az Évkönyv részére is híveket toborozni. — *Kerekes István* urnak, *Vadászerdő.* Igen, június végeig van előfizetve. — *Czidor János* urnak, *Milova.* A hiányzó két számot megküldtük. — *Pék József* urnak, *Köbbér-örtanya.* A közlött kartársak neve benne lesz ugyan az Évkönyvben, de most már nem tudjuk, hogy kik azok s így azt sem közölhetjük, hogy a lapot járatták-e.

Hirdetések és pályázatok.

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

Zemplénnvármegye közigazgatási erdőszeti bizottságától.

4386. erd. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénnvármegyében levő s.-a.-ujhelyi m. kir. járási erdőgondnokság kerületében Gálszécs székhellyel szervezett **erdőőri állás** lemondás folytán megüresedett, ezen III-ad osztályu járási erdőőri állásra pályázat nyíttatik.

A járási erdőőri javadalmazások a következők:

Évi bérfizetés 400 korona, lakás-, fa- és ruhailletménye 100 korona, lőtartási átalánya 160 kor. = 660 korona. A javadalmazások havi utólagos részletekben fizettetnek.

Pályázótól megkívántatik a magyar állam polgárság, feddhetlen előélet, legalább 24 éves életkor és hogy 35 évnél nem idősebb, ép szellemi és testi erő, teljesített katonai szolgálat, erdőőri szakvizsga sikeres letétele.

A hivatalos magyar nyelven kívül a tót nyelv ismerete is szükséges.

Zemplénnvármegye közigazgatási erdőszeti albizottsághoz intézett egy koronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg irt kérvények **1905. évi február hó 15-ig** a s.-a.-ujhelyi m. kir. járási erdőgondnoksághoz, illetve a m. kir. állami erdőhivatalhoz annál is inkább benyújtandók, mert a később érkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Zemplénnvármegye közigazgatási erdőszeti albizottsága nevében;

S.-A.-Ujhely, 1904. évi december hó 22-én,

Meunerkerd. erd. biz. elnök.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. január 22.

17. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: A legelőjavítás fásítással. — 2. Sport: Január a vadászatban. — 3. Tárca: A sivatag- király. — 4. Az Évkönyv előfizetői. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. 9. Szerkesztői üzenetek. — 10. A kiadóhivatal postája. — 11. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-dívat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készségeel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

✦ Ajánlkozás. ✦

Erdőőri szakiskolát végzett 42 éves, róm. kath. vallású nős férfi, ki a szakvizsgát kitűnő eredménnyel tette le, mint uradalmi vadász már alkalmazva volt, az erdészethnél megfelelő állást keres. Az illető az erdészeti és vadászati teendőkön kívül a gyümölcsfák és szőlőtenyésztés mindennemű ágazatában jártas. Jó vadász és vizsla-idomító. Szíves megkeresések a következő címre küldendők :::::

Bartha Károly, Nagy-Várad,
(szőlőhegy).

3—5

Fontos téli idényre!

Téli halina (filcz) csizmák

✎ saját gyártmány ✎

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságáért és tartósságáért kezességet vállalom. ☘ ☘

== ÁRA: 8 KORONA. ==

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

LENGYEL ALBERT

erdőőr.

4—4

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő-megye.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos áron szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Á r a k: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

*** Élő vad! ***

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri-nyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas áron vásárol az Élőállatkiviteli vállalat és állat-nagykereskedő:

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám. :::::

Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más elsőminőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg. ::::: 17—26

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János

Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtárlálója
a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI

 ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE

AZ 1905-ik ÉVRE

immár munkában van s a következő tartalommal fog megjelenni:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküőről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugbérézése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgy-makk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Hasznos madarak jegyzéke.
27. Duvadak mérgezése.
28. Kitömésre szánt állatok kezelése.
29. Erdészeti és vadászati altisztek címháza.
30. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet fog képezni. **Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.**

Ennek alapján teljesen indokolt az

Előfizetési felhívás

melyet ezennel az **Évkönyvre** hirdetünk.

Az Évkönyv előfizetési árát potom **2 koronára** tettük, hogy így módjában legyen azt a legszegényebb sorsu erdészeti és vadászati altisztnak is megszereznie.

Az évkönyv nem lesz bolti áru s így abból csak annyi példányt nyomtatunk, a hányra az előfizetési díj **folyó évi február hó végéig** hozzánk be lesz küldve. **Siessen tehát mindenki beküldeni a 2 korona előfizetési díjat**, hogy így tájékozva legyünk a nyomtatandó példányok számáról. Az előfizetés beküldője olvashatóan jegyezze fel nevét, lakását, utolsó postáját és a vármegyét.

Az előfizetés a következő címen küldendő:
Az „Évkönyv“ kiadóhivatala, Szászsebes.

Szászsebes, 1904. év október havában.

PODHRADSZKY EMIL,

Az ÉVKÖNYV kiadója.

Nyomatott a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG“ gyorsajtóján 1905.

